

Onze locaties

Oosterbeek

Claas Hendrik Meiners - Het Zweiersdal te Oosterbeek (1859)

In Oosterbeek werd de landschapskunst opnieuw uitgevonden. Rond 1850 kwamen de schilders naar Oosterbeek, het 'Nederlandse Barbizon'. In deze uitzonderlijk fraaie streek trokken schilders als Bilders, Hendriks, Mauve en de gebroeders Maris naar buiten om de natuur op doek te vangen. Hun werk kreeg naam als de Oosterbeekse School en wordt beschouwd als een voorloper van de Haagse School.

Ook hedendaagse kunstenaars laten zich nog steeds inspireren door het Veluwe landschap. Museum Veluwezoom beheert een collectie van 1200 schilderijen en beijvert zich om de reputatie van de eerste kunstenaarskolonie van Nederland hoog te houden.

visitarnhem.com
museumveluwezoom.nl

Plasmolen

Volgens de schrijver Jac P. Thijssse was de Sint Jansberg bij Mook botanisch gezien een van de rijkste landschappen in Nederland.

Het was de overweldigende natuur en de mensen die er leefden die maakten dat kunstenaar Jacques van Mourik vanuit Amsterdam zich in 1900 vestigde in Plasmolen. Zijn komst zorgde er voor dat vele kunstenaars zijn voorbeeld volgden. Zij verbleven voor lange of kortere tijd in Plasmolen. Langzaam ontstond wat nu de Plasmolense Kunstenaarskolonie wordt genoemd.

Van een 'Plasmolense school' was echter geen sprake. Hoewel de natuur de belangrijkste inspiratiebron was, werkte elke kunstenaar in zijn/haar eigen stijl en naar eigen voorkeur, ook qua materiaalkeuze en techniek.

Plasmolen is de enige kunstenaarskolonie in de provincie Limburg. Nog steeds trekt het gebied veel hedendaagse kunstenaars aan.

visitmookerheide.nl
stichtingjacquesvanmourik.nl

Jacques van Mourik - Lentejool (1953)

Wie wij zijn

In 1994 werd in Brussel, met steun van de Europese Unie, een netwerk opgericht dat historische kunstenaarskolonies opnieuw met elkaar verbindt. Vanuit een gedeelde passie voor kunst en erfgoed besloten vertegenwoordigers van deze bijzondere plekken te gaan samenwerken en hun verhalen opnieuw onder de aandacht te brengen.

Zo kreeg de culturele geschiedenis in veel regio's nieuwe betekenis en werd die actief uitgedragen. Sindsdien is EuroArt uitgegroeid tot een internationaal netwerk dat zich inzet voor het behoud, beheer en de verdere ontwikkeling van het gezamenlijke Europese erfgoed van kunstenaarskolonies. Daarbij gaat het niet alleen om het verleden, maar juist ook om de blijvende betekenis van deze plekken als bron van inspiratie. Sinds 2021 wordt EuroArt door de Raad van Europa erkend als een 'uniek Europees netwerk dat culturele uitwisseling en samenwerking bevordert'. Het netwerk verbindt grote steden en kleine gemeenten met een geschiedenis als kunstenaarskolonie, samen met hun musea, kunstverenigingen en publieke en private partners.

Waar wij voor staan

1. Cultureel erfgoed & onderzoek

Het zorgvuldig behouden van het erfgoed van kunstenaarskolonies staat centraal. Dat betekent meer dan conserveren alleen: we stimuleren onderzoek, leggen verhalen vast en maken kunsthistorische kennis toegankelijk voor een breed publiek. Zo verbindt het ICEAC ons verleden en heden.

2. Hedendaagse kunst & levende kunstenaarskolonies

De idealen van de historische kunstenaarskolonies werken nog altijd door. Door tentoonstellingen te organiseren en uit te wisselen en door hedendaagse kunstenaars en uiteenlopende initiatieven te ondersteunen, blijven deze plekken dynamisch, actueel en betekenisvol.

3. Duurzaam toerisme & publieksbereik

EuroArt maakt dit bijzondere Europese erfgoed zichtbaar en toegankelijk voor kunstliefhebbers en bezoekers. Door samen te werken aan toeristische initiatieven en inhoudelijke verbindingen tussen kunstenaarskolonies ontstaat één helder verhaal over kunstenaarskolonies in Europa.

Het fenomeen kunstenaarskolonie

Vanaf de eerste helft van de 19e eeuw trokken steeds meer kunstenaars – vooral schilders – naar het platteland om in de natuur te werken. Ze zochten een vrijer en eenvoudiger bestaan, buiten de strikte regels van de kunstacademies. Zo ontstond de schilderkunst in de openlucht: de plein-air-schilderkunst. Kunstenaars namen collega's uit andere disciplines mee, zoals schrijvers, dichters, componisten, musici en acteurs. Ook kunstcritici en verzamelaars volgden. Voor vrouwen boden deze kolonies nieuwe kansen om zich artistiek te ontwikkelen. De kunstenaarskolonies werden levendige ontmoetingsplekken waar ideeën, stijlen en netwerken samenkwamen. Het landschap was niet langer alleen achtergrond, maar werd het belangrijkste onderwerp van de kunstenaar. Door heel Europa ontstonden kleine en grote kunstenaarskolonies. Kunstenaars reisden tussen deze plekken, over landsgrenzen heen, om elkaar te inspireren. Sommige kolonies groeiden uit tot hechte gemeenschappen met idealistische en maatschappelijke ambities.

Het fenomeen kreeg brede aandacht en trok veel bezoekers, maar na de Eerste Wereldoorlog was het gedaan met de kunstenaarskolonie oude stijl. De idylle van het landleven had haar glans verloren. Toch bleef juist op deze plekken de drang tot experiment en vernieuwing bestaan. Zo'n 60 jaar later kwam daar pas hernieuwde aandacht voor. Sindsdien hebben veel voormalige kunstenaarskolonies zich weten aan te passen en opnieuw uitgevonden. Bij EuroArt verbinden we de geschiedenis van de kunstenaarskolonies met hun betekenis voor nu en de toekomst. Zo houden we dit erfgoed levend en relevant – voor kunstenaars, onderzoekers en publiek.

Museum Domburg met het Internationale Studiecentrum voor de Europese kunstenaarskolonies (ICEAC) in Domburg

De Europese Federatie van Kunstenaarskolonies

Ontdek de kunstenaarskolonies in Nederland

we inspire
cultural
connection

● Egmond

Alice Blair Ring - Sunshine in the morning (ca. 1906)

Hoewel de drie Egmonden al eeuwenlang bezocht en geschilderd werden door kunstenaars als Ruysdael en Van der Heck, kwam de kunstenaarskolonie pas echt tot bloei aan het einde van de 19e eeuw met de komst van de Amerikanen George Hitchcock en Gari Melchers. Na hun opleiding in Parijs en Düsseldorf vestigden de heren zich in het pittoreske Egmond aan Zee, waar de tijd leek te hebben stilgestaan. Nadat ze hun eigen atelier op een duin hadden gebouwd, startte Hitchcock zijn Art Summer School, waar hij vrienden en geïnteresseerden de kans gaf om bij hem te studeren. Toen de visserij geleidelijk uit het dorp verdween en het toerisme toenam, verhuisden de schilders naar het binnenland. Gefascineerd door het mooie licht in Noord-Holland vonden ze in Egmond aan den Hoef en Egmond-Binnen prachtige, kleurrijke bloemenvelden, charmante kerkjes en lokale modellen.

Werken van de Egmondse School zijn te zien in bezoekerscentrum Huys Egmont in Egmond aan den Hoef en in het Museum van Egmond in Egmond aan Zee.

georgehitchcock.org
huysegmont.nl
egmond.nl

● Volendam

Niet lang nadat de Franse onderzoeker Henri Havard in zijn verslag van zijn bezoek aan de Zuiderzeesteden Volendam had genoemd als interessant vissersdorp waar ‘de tijd stil was blijven staan’ en ‘n gastvrij volkje’ woonde, arriveerden de eerste kunstenaars al voor een bezoek in Volendam. In 1881 begon Leendert Spaander samen met zijn vrouw een hotel aan de dijk in Volendam. Zij verhuurden kamers en ateliers.

Tussen 1881 en 1940 hebben bijna 2000 kunstenaars uit alle delen van de wereld het hotel bezocht. Ook nu worden jonge kunstenaars geïnspireerd bij een bezoek aan Volendam, de haven en de kleine straatjes op het Doolhof. Iedere kunstenaar met zijn of haar eigen stijl en techniek. De kunstenaarskolonie Volendam blinkt uit in een grote diversiteit.

In de eerste jaren ‘kocht’ hoteleigenaar Leendert Spaander vaak één of meer kunstwerken van een armlastige kunstenaar. Zo ontstond in het hotel en ver daarbuiten een omvangrijke, prachtige verzameling van schilderijen, tekeningen en beeldhouwwerken. Beroemde en bekende kunstenaars die in Volendam hebben gelogeerd en gewerkt zijn o.a.: Paul Signac, Thérèse Schwartze, Tjipke Visser, Pieter van der Hem, Elisabeth Nourse, Walter Langley, Wassily Kandinsky, Camille Pissarro en Theo van Rijsselberghe. Veel van deze schilderijen zijn te zien in het Volendams Museum.

volendamsmuseum.nl
artistkombinne.wordpress.com
verborgenverhalenedamvolendam.nl

Ivar Kamke - 2 vissers bij de haven (1907)

● Katwijk

Hans von Bartels - Twee Katwijkse vrouwen en een kind (1839)

Vanaf ca. 1860 ontstond in Katwijk een kunstenaarskolonie. Velen kwamen met regelmaat langs om te schilderen en inspiratie op te doen, maar een aantal woonde en werkte er ook daadwerkelijk (o.a. Jan Toorop, Willy Sluiter, B.J. Blommers, Morgenstjerne Munthe). Een aantal Duitse kunstenaars kwam jaarlijks een periode naar Katwijk zoals Hans von Bartels, German Grobe en Gregor von Bochman. In 1908 resulteerde dit in de oprichting van de ‘Kunstvereniging Katwijk’. De Eerste Wereldoorlog maakte er definitief een eind aan.

Het Katwijks Museum stamt uit 1983, Kunstvereniging Katwijk uit 2005. Zij stellen zich tot doel Katwijk als kunstenaarskolonie onder de aandacht te brengen. Het Katwijks Museum stelt vooral kunst uit die tijd van de kunstenaarskolonie tentoon. Daarnaast is er van alles te zien over de geschiedenis van het vissersdorp, van sporen uit de Romeinse tijd tot de middeleeuwen, de zeventiende eeuw, klederdracht en een collectie vissersschuiten.

De Kunstvereniging Katwijk (geschreven op de wijze uit die tijd) richt zich op hedendaagse ‘plein-air’ kunstenaars, voor wie zij sinds 2005 jaarlijks een schildersweek organiseert. Een groep van circa 15 kunstenaars wordt ervoor uitgenodigd. Het resultaat wordt tentoongesteld in het DUNAatelier.

schilderenaanzee.nl
katwijksmuseum.nl
vvvkatwijk.nl

● Domburg

De traditie van Domburg als badplaats begon in 1834, bloeide dankzij de beroemde arts Johan Georg Mezger vanaf de jaren 1880 op als internationaal kuuroord en veranderde na zijn dood in een familiebadplaats. De kunstenaarskolonie begon met Belgische schilders als Emile Claus, Camille Van Camp en Euphrosine Beer-naert, die in de jaren 1870 enkele zomers in Domburg werkten. Zij werden gevolgd door dichters, schrijvers, componisten, muzikanten en acteurs. Te midden van hen waren Jan Toorop en Piet Mond-riaan de belangrijkste vertegenwoordigers van het Nederlandse Luminisme, dat zijn hoogtepunt bereikte in de jaren 1908-1911 en geïnspireerd was door het neo-impressionisme in brede zin. Samen met zijn kunstvrienden Mies Elout-Drabbe, Ferdinand Hart Nibbrig, Jacoba van Heemskerck en Jan Heyse organiseerde Toorop de zogenaamde Domburgsche Tentoonstellingen (1911-1921), waarin Nederlandse en buitenlandse kunstenaars hun werk tentoonstelden. De kolonie kwam symbolisch ten einde toen de tentoonstellings-ruimte in de winter van 1921-1922 door stormen instortte.

Maar de kolonie herleeft in het Museum Domburg (1994) en het ICEAC (2013 virtueel), het Europese centrum voor de bestudering van kunstenaarskolonies en de wetenschappelijke poot van EuroArt. Samen vormen zij in gerenoveerde en nieuwgebouwde zalen vanaf 2027 het hart van de kunstenaarskolonie.

museumdomburg.nl
iceac.eu
visitdomburg.com

Maurice Góth – strandbeeld (1915)

● Laren

Anton Mauve - Het pasgeboren lam (ca. 1884)

Na het succes van de kunstenaarskolonie in Oosterbeek, en tegen de achtergrond van de industrialisatie van steden als Amsterdam, Den Haag en Rotterdam, gaan landschapschilders op zoek naar nieuwe plekken om te werken. Jozef Israëls ‘ontdekt’ samen met zijn zoon Isaac in 1874 het dorp Laren, waar zij veelvuldig in de openlucht schilderen. Laren blijkt een ware parel: omringd door heidevelden, bossen en een levendig agrarisch landschap. Al snel volgen andere kunstenaars, onder wie Anton Mauve, geïnspireerd door deze grote variatie aan ongerepte landschappen en de aanwezigheid van plaatselijke modellen.

Later wordt Laren opnieuw ontdekt door een nieuwe generatie schilders, onder wie Piet Mondriaan. Een deel van hen werkt in de traditie van de Haagse School, terwijl anderen kiezen voor de vernieuwende stijl van het impressionisme. Zo ontwikkelt Laren zich tot een toonaangevend centrum van het Nederlandse impressionisme, met een duidelijke plaats binnen de internationale kunstbeweging. In 1901 vestigt het Amerikaanse echtpaar William en Anna Singer zich in Laren. William is zelf schilder, Anna verzamelt kunst. Hun villa De Wilde Zwanen en hun kunstcollectie vormen later de basis van Singer Laren: tot op de dag van vandaag een levendige culturele ontmoetingsplaats met een vaste collectie en wisselende tentoonstellingen rond het impressionisme en modernisme.

singerlaren.nl
visitgooivecht.nl
kunstcollecties-blaricum-laren.nl

● Nunspeet

Nunspeet heeft een rijk verleden als kunstenaarsdorp. Eind 19e eeuw zochten kunstenaars nieuwe ongerepte plekken waar het leven eenvoudig en puur was. Van 1880 tot 1940 streken er meer dan 250 kunstenaars in Elspeet en Nunspeet neer. Tot de eerste lichting schilders behoorden Herman van der Weele, François Pieter Meulen, Jan van Vuuren, Edzard Koning, Arthur Briët, Blanche Douglas Hamilton en Ima van Eysinga. Ze lieten zich onder meer inspireren door het impressionisme en schilderden vaak in de open lucht. De schoonheid van de heide, zandverstuivingen en weelderige bossen van de Veluwe trok kunstenaars die hier vaak een langere periode verbleven.

Na de Eerste Wereldoorlog was het fenomeen kunstenaarskolonie voorbij. Ook in Nunspeet vertrokken veel schilders, maar de artistieke reputatie van het dorp lokte steeds nieuwe kunstschilders, zoals Ben Vieggers, Jos Lussenburg, Frans Huysmans en Chris ten Bruggen Kate. De kunstenaars die er in 1967 woonden namen het initiatief voor de oprichting van de Vrije Academie voor beeldende kunsten Nunspeet, die nog steeds bestaat.

Sinds november 2014 heeft kunstenaarsdorp Nunspeet een eigen museum, het Noord-Veluws Kunstmuseum. In grootse tijdelijke exposities en een semipermanente presentatie zie je het landschap en het landelijke leven op de noordelijke Veluwe in al haar glorie verbeeld.

nunspeetuitdekunst.nl
noord-veluws-museum.nl

Jan van Vuuren - Zoomhuisje bij Nunspeet (ongedateerd)

● Zweeloo

Max Liebermann - De Bleek (1882)

Kunstenaarsdorp Zweeloo bestaat uit vijf typische brinkdorpen met rietgedekte boerderijen en schuren. De dorpen werden al in het begin van de 18e eeuw bezocht door schilders, zoals Van Drielst. Velen volgden om inspiratie op te doen in die dorpen én het omringende landschap. Max Liebermann was een van de weinigen die in de ‘herbergh van Zweel’ mocht logeren. In 1882 maakte hij hier zijn beroemde schilderij: de Bleek. Voor Van Gogh was hij de reden om naar Zweeloo af te reizen.

Omdat veel van wat indertijd vastgelegd werd nog steeds herkenbaar aanwezig is, zegt de stichting: ‘Ons museum is buiten.’ Om dat te benadrukken is eind maart 2026 een permanente BuitenExpositie geopend. In alle vijf dorpen staan reproducties van ter plaatse gemaakte werken. Via de verbindende wandel- en fietsroutes kan de bezoeker de omgeving ‘door de ogen van de kunstenaar’ beleven.

De stichting beheert online de ‘Zweeloo Art Collection’ met afbeeldingen van meer dan 600 schilderijen. In de KunstenaarHerberg, gevestigd in de voormalige ‘herbergh van Zweel’ worden tentoonstellingen van plaatselijke kunstenaars georganiseerd. Open op zaterdag- en zondagmiddag.

kunstenaarsdorpzweeloo.nl
kunstenaarsdorpzweeloo.nl/art-collection-zweeloo/
welkomincoevorden.nl

● Bergen

Rond 1900 ontwikkelde Bergen zich tot een levendig kunstenaarsdorp. Aange trokken door het heldere Noord-Hollandse licht, de uitgestrekte duinen en het afwisselende landschap van bos en polder, vestigden zich hier tal van vernieuwende kunstenaars. In deze omgeving ontstond de Bergense School, een expressionistische stroming met krachtige vormen, donkere contouren en diepe, verzadigde kleuren.

Kunstenaars als Leo Gestel, Matthieu Wiegman, Dirk Filarski en later Charley Toorop drukten een blijvend stempel op het dorp. Zij experimenteerden met invloeden uit het kubisme en expressionisme en vertaalden het Bergense landschap en het dorpsleven naar een geheel eigen, moderne beeldtaal. Rond ateliers en villa’s ontstond een hechte gemeenschap van schilders, schrijvers en architecten, die elkaar inspireerden en versterkten.

Werken van de Bergense School zie je in de vaste tentoonstelling van Stedelijk Museum Alkmaar.

bezoek-bergen.nl
stedelijkmuseumalkmaar.nl

Albert Servaes – geen titel (ca. 1920)